

Anvisningar till modellavtal:

Författare – förlag / Licence to publish

Licens är en rätt att utnyttja en rättighet, i detta fall ett litterärt verk, i vissa begränsade avseenden. Licens *upplåts* till den som ska utnyttja verket, till skillnad från äganderätt som *överlåts*. Upphovsmannen behåller äganderätten till den upplåtna rättigheten.

Avtalet ”Licence to publish” kan användas mellan författare och tidskriftsförlag vid publicering av artikel i en vetenskaplig tidskrift. Avtalet avser reglera vilken del av upphovsrätten som upplåts och på vilka villkor upplåtelsen sker.

Genom avtalet ger författaren förlaget en exklusiv rätt att publicera artikeln, innebärande att förlaget får en ensamrätt att mångfaldiga och sprida artikeln. Rätten att framställa exemplar av artikeln samt rätten att sprida densamma upplåts således till förlaget, dock med följande inskränkningar:

Författaren behåller rätten att

- använda artikeln i fortsatt forskning och undervisning
- lägga ut artikeln på server inom Lunds universitets domänadresser (för närvarande lu.se och lth.se)
- publicera artikeln i framtida doktorsavhandling
- använda artikeln som grund eller bas i framtida publikationer eller presentationer

Den ideella rätten, dvs rätt att anges som upphovsman och rätt till respekt för verket, kvarstannar hos författaren.

§ 1 Upplåtelse av licens

§ 1 anger licensens omfattning: en exklusiv licens att mångfaldiga, publicera och sprida artikeln. Författaren behåller dock viss rätt att mångfaldiga och sprida artikeln (§ 2, se även ovan under ”Allmänt”).

Det förekommer att förläggare vill kunna upplåta rätten att mångfaldiga och sprida artikeln till andra. Följande strecksats kan då läggas till i andra stycket:

- authorise others (including Reproduction Rights Organisations such as the Copyright Licensing Agency and the Copyright Clearance Centre) to do the same.

§ 2 Författarens rätt att använda artikeln

§ 2 klargör att författaren har copyright / upphovsrätt till artikeln samt stagar hur och i vilken utsträckning författaren får mångfaldiga och sprida artikeln (se ovan under ”Allmänt”).

Den copyrightsymboll, ©, som man ofta ser utsatt i böcker och andra verk har inte någon rättsverkan i Sverige, utan avser mest att påminna andra om att verket är skyddat av upphovsrätt.

§ 3 Författarens ideella rätt till artikeln

§ 3 klargör att författaren har den ideella rätten (= moral rights) till artikeln (se ovan under "Allmänt").

§ 4 Publicering av artikeln

§ 4 anger förlagets skyldighet att publicera artikeln.

st. 3: Tänk på att fylla i hur många fria kopior som ni förhandlar till er!

Alternativ.

I vissa fall används s.k. *peer-review – förfarande*. När så är fallet skall man tänka på att förhandla inom vilka tidsgränser sådant förfarande kan accepteras. Exempel på lydelse som då skall läggas in som första stycke:

The Publisher will have the Article reviewed by impartial referees, usually two, and will let the Author know the outcome as soon as possible, at the latest within..... weeks.

§ 5 Författarens garantier

I § 5 försäkrar författaren bl. a. att artikeln inte gör intrång i annans upphovsrätt (exempelvis innehåller artikeln andra upphovsrätligt skyddade verk, t. ex. fotografi, skall erforderligt samtycke till publicering av detta ha inhämtats).

§ 6 Elektronisk publicering

Option: Skall användas om du tecknat Publishing Agreement med Lunds universitet. Kopia på det avtalet skall då bifogas som Appendix 1.

§ 6 är enbart tillämplig på elektronisk publicering. Övriga paragrafer är tillämpliga på såväl, elektronisk publicering som publicering i pappersformat.

§§ 2 och 6 ger författaren rätt att upplåta rätt åt Lunds universitet att publicera artikeln elektroniskt. Tänk dock på att eftersom du upplåter en exklusiv licens, har du inte rätt att låta annan, förutom Lunds universitet, publicera artikeln elektroniskt (eller på annat sätt) utan förläggarens samtycke.

§ 7 Intrång

§ 7 anger hur författaren och förläggaren skall förfara när någon tredje person kränkt deras upphovsrätt (ex. om någon kopierar och sprider artikeln, gör kränkande ändringar etc.).

Förlaget har en skyldighet att skydda de rättigheter som förlaget har med stöd av avtalet.

§ 8 Avtalstid och upphörande av avtalet

§ 8 reglerar avtalstid och under vilka förutsättningar avtalet kan sägas upp. Upphör avtalet att gälla upphör förläggarens rättigheter helt, dvs samtliga rättigheter går tillbaka till författaren. Eftersom någon licens till artikeln då inte finns upplåten, kan författaren upplåta exklusiv licens till annan förläggare (förslagsvis i enlighet med detta licensavtal) till annan.

§ 9 Ändringar

§ 9 anger att samtliga ändringar och tillägg till avtalet skall vara skriftliga. Sådana ändringar kan exempelvis vara:

- förläggarens samtycke till att författare ger tredje part rätt att publicera artikeln elektroniskt (jmf. kommentar under § 6)
- författarens begäran att länkning skall göras till grunddata
- ev. royalty eller annan ekonomisk ersättning till författaren

§ 10 Tillämplig lag

§ 10 anger att tvister i anledning av avtalet skall avgöras i enlighet med svensk lag och vid Lunds tingsrätt som första instans. **OBS:** Detta är förslag. Här råder avtalsfrihet för parterna så annan tvistelösningsmekanism (tillämplig lag och behörig domstol) kan accepteras. Det är dock viktigt att notera och ta ställning till eventuellt förslag från förläggaren.